

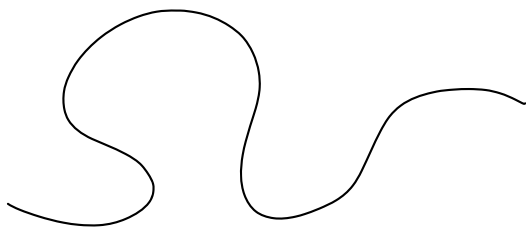
1)

$$\overbrace{\begin{cases} x - 2y = 3 & \dots \\ 2x + y = 5 \end{cases}}^{10^6}$$

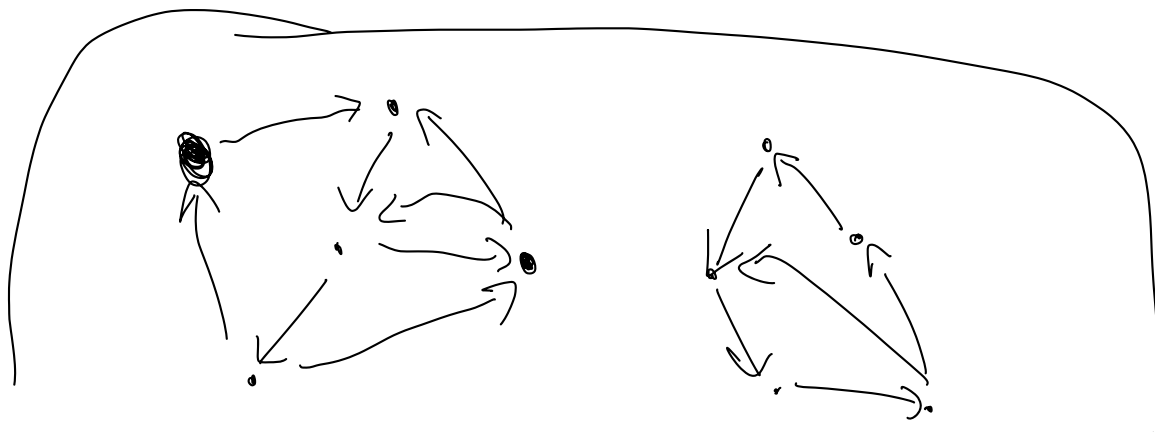
⋮

10^6

2)

3)

Macierze

$$\begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{3} & \frac{1}{4} & \frac{1}{5} & \frac{1}{6} \\ \frac{1}{3} & \frac{1}{4} & \frac{1}{5} & \frac{1}{6} & \frac{1}{7} \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{5} & \frac{1}{6} & \frac{1}{7} & \frac{1}{8} \\ \frac{1}{5} & \frac{1}{6} & \frac{1}{7} & \frac{1}{8} & \frac{1}{9} \\ \frac{1}{6} & \frac{1}{7} & \frac{1}{8} & \frac{1}{9} & \frac{1}{10} \end{bmatrix}$$

Macierze

Macierz wymiaru $n \times m$ (o n wierszach i m kolumnach) nazywamy tablicę liczb rzeczywistych/zespólonych

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nm} \end{bmatrix}.$$

Handwritten annotations:
- Red 'm' above the last column.
- Red 'n' above the last row.
- Red 'm' above the last element a_{nm} .
- Red arrows pointing to a_{ij} from the words "wiersz" (row) and "kolumna" (column).
- Red 'i' and 'j' above the element a_{ij} .

Piszemy również

$$A = [a_{ij}]_{\substack{i=1,\dots,n \\ j=1,\dots,m}}$$

lub

$$A = [a_{ij}].$$

Dodawanie i odejmowanie macierzy

Jeżeli $A, B \in \mathbb{R}_{n \times m}$ (czyli macierze A i B są dokładnie tego samego wymiaru), to definiujemy $A \pm B$ wzorem

$$\begin{bmatrix} a_{11} & \dots & a_{1m} \\ a_{21} & \dots & a_{2m} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} & \dots & a_{nm} \end{bmatrix} \pm \begin{bmatrix} b_{11} & \dots & b_{1m} \\ b_{21} & \dots & b_{2m} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ b_{n1} & \dots & b_{nm} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a_{11} \pm b_{11} & \dots & a_{1m} \pm b_{1m} \\ a_{21} \pm b_{21} & \dots & a_{2m} \pm b_{2m} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} \pm b_{n1} & \dots & a_{nm} \pm b_{nm} \end{bmatrix}.$$

Równoważnie

$$A + B = [a_{ij}] + [b_{ij}] = [a_{ij} + b_{ij}].$$

zbiór wszystkich macierzy rzeczywistych wymiaru $n \times n$

Mnożenie macierzy przez liczbę

Niech $c \in \mathbb{R}$. Wtedy

$$c \begin{bmatrix} a_{11} & \dots & a_{1m} \\ a_{21} & \dots & a_{2m} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} & \dots & a_{nm} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ca_{11} & \dots & ca_{1m} \\ ca_{21} & \dots & ca_{2m} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ ca_{n1} & \dots & ca_{nm} \end{bmatrix}.$$

Równoważnie

$$cA = c[a_{ij}] = [ca_{ij}].$$

Własności

$$\rightsquigarrow A + B = B + A$$

$$\rightsquigarrow A + (B + C) = (A + B) + C$$

$$\rightsquigarrow c(A + B) = cA + cB$$

$$\rightsquigarrow (c + d)A = cA + dA$$

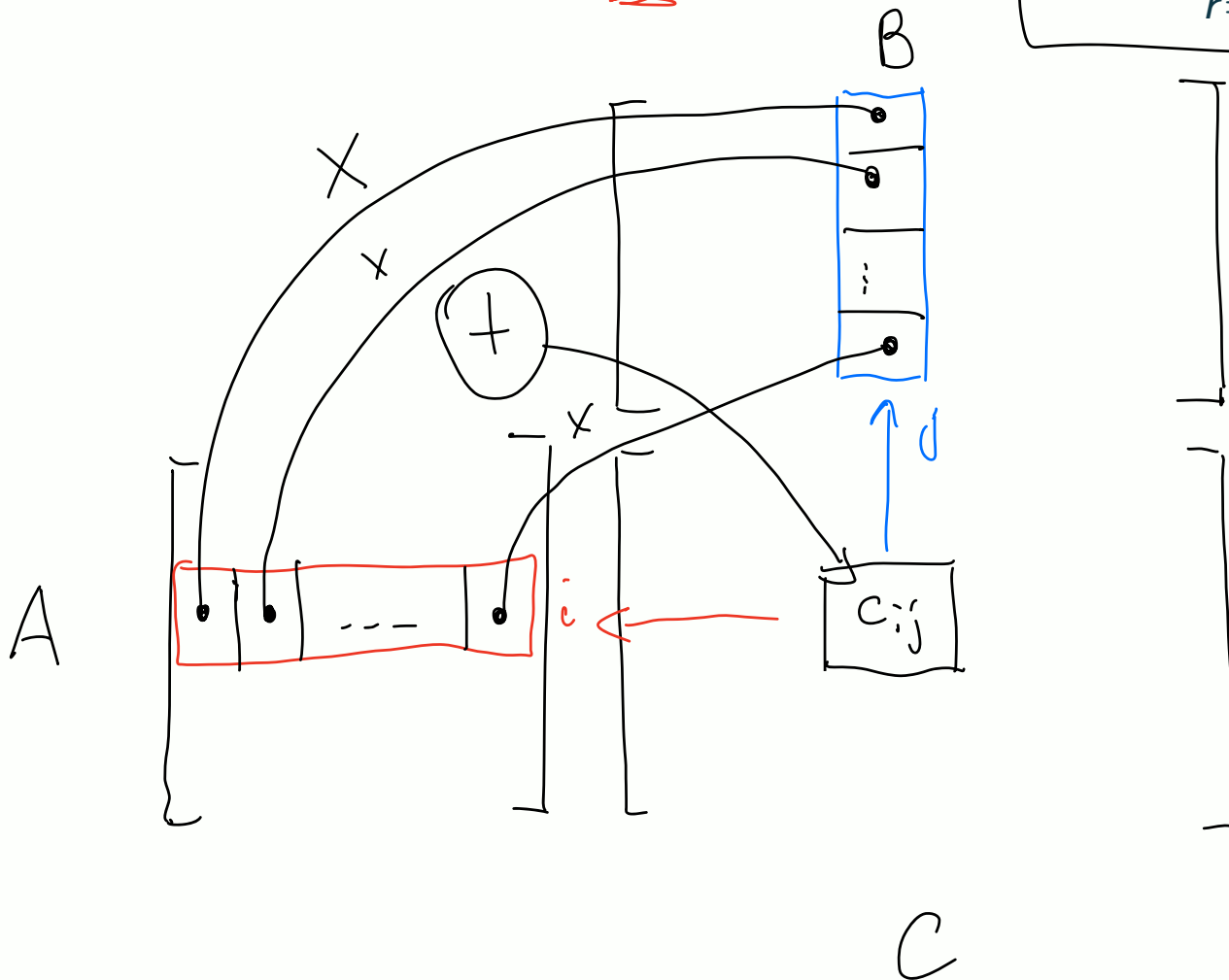
$$\rightsquigarrow (cd)A = c(dA)$$

Mnożenie macierzy

Niech $A \in \mathbb{R}_{n \times m}$ i $B \in \mathbb{R}_{m \times k}$. Definiujemy wtedy iloczyn $C = A \cdot B$ wzorem

$$C = [c_{ij}] \in \mathbb{R}_{n \times k},$$

$$c_{ij} = \sum_{r=1}^m a_{ir} b_{rj}.$$

Ćwiczenie

Wykonać działania

$$\begin{array}{c}
 \text{4} \times \text{3} \\
 \text{3} \times \text{4}
 \end{array}
 \begin{array}{c}
 \begin{bmatrix} 3 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 3 \\ 2 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}
 \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 & 2 \\ -2 & -1 & 1 & 2 \\ 2 & 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 1 \quad 2 \quad 3 \\
 \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \\
 \begin{array}{c}
 1 \rightarrow \boxed{7} \rightarrow \boxed{8} \quad \boxed{-1} \quad \boxed{10} \\
 \boxed{4} \quad \boxed{2} \quad \boxed{4} \quad \boxed{8} \\
 3 \rightarrow \boxed{-2} \quad \boxed{2} \quad \boxed{0} \quad \boxed{8} \\
 \boxed{-2} \quad \boxed{-1} \quad \boxed{1} \quad \boxed{2}
 \end{array}
 \end{array}$$

Własności iloczynu

~> $A(B + C) = AB + AC$ dla $A \in \mathbb{R}_{n \times m}$ i $B, C \in \mathbb{R}_{m \times k}$

~> $(A + B)C = AC + BC$ dla $A, B \in \mathbb{R}_{n \times m}$ i $C \in \mathbb{R}_{m \times k}$

~> $c(AB) = (cA)B = A(cB)$ dla $A \in \mathbb{R}_{n \times m}$, $B \in \mathbb{R}_{m \times k}$ i $c \in \mathbb{R}$

~> $(AB)C = A(BC) = ABC$ dla $A \in \mathbb{R}_{n \times m}$, $B \in \mathbb{R}_{m \times k}$ i $C \in \mathbb{R}_{k \times l}$

~> $AI_m = I_n A$ dla $A \in \mathbb{R}_{n \times m}$

$I_n = \begin{bmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 1 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & & & \\ & \triangle & & \\ & & \triangle & \\ & & & \triangle \\ 0 & & & & 1 \end{bmatrix}$

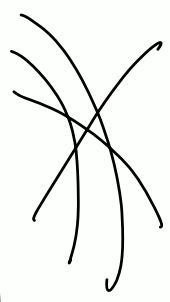
macierz jednostkowa

$A \in \mathbb{R}_{n \times n}$

$A \cdot I_n = I_n A = A$

Uwagi

Mnożenie macierzy **nie jest** przemienne! Najczęściej $AB \neq BA$.

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$$
$$\begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$$

$A \cdot B$ może istnieć, podczas gdy $B \cdot A$ nie istnieje

$A \quad 2 \times 3 \quad AB \text{ istnieje}$

$B \quad 3 \times 5 \quad BA \text{ nie istnieje}$

Uwagi

$(AB)C = A(BC)$, ale jeden z iloczynów może być łatwiejszy do policzenia!

$$\begin{matrix} 3 \times 1 & & 1 \times 3 \\ \left(\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} [3 \ 1 \ 1] \right) \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, \end{matrix}$$

$$\begin{bmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 6 & 2 & 2 \\ 9 & 3 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

3×1

$$\begin{bmatrix} 9 \\ 14 \\ 21 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} \begin{matrix} 1 \times 3 & 3 \times 1 \\ \left([3 \ 1 \ 1] \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \right) \end{matrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} \cdot \begin{matrix} 1 \times 1 \\ [7] \end{matrix}$$

$$\begin{bmatrix} 7 \\ 14 \\ 21 \end{bmatrix}$$

Liczba mnożeń

$$A \in \mathbb{R}_{n \times m}$$

$$B \in \mathbb{R}_{m \times k}$$

$$A \cdot B = \left[\sum_{r=1}^m a_{ir} b_{rj} \right]_{n \times k}$$

↑
m mnożeń

m · n · k mnożeń

$$A, B \in \mathbb{R}_{n \times n} \rightarrow A \cdot B \quad \begin{matrix} 3 \\ n \end{matrix} \text{ mnożeń}$$

Deep Mind

3
n
2.71...
n
:
:
2.3...
~~n~~
?
?
n²

Liczba mnożeń

Niech $A \in \mathbb{R}_{20 \times 2}$, $B \in \mathbb{R}_{2 \times 10}$, $C \in \mathbb{R}_{10 \times 1}$.

Koszt obliczenia $(AB)C$:

$$\begin{array}{ll} \rightsquigarrow AB: & 20 \cdot 2 \cdot 10 = 400 \\ \rightsquigarrow (AB)C: & 20 \cdot 10 \cdot 1 = 200 \end{array} \quad \left. \begin{array}{c} 20 \times 10 \\ 20 \times 10 \end{array} \right\} 600 \text{ mnożeń!}$$

Koszt obliczenia $A(BC)$:

$$\begin{array}{ll} \rightsquigarrow BC: & 2 \cdot 10 \cdot 1 = 20 \\ \rightsquigarrow A(BC): & 20 \cdot 2 \cdot 1 = 40 \end{array} \quad \left. \begin{array}{c} 2 \times 1 \\ 2 \times 1 \end{array} \right\} 60 \text{ mnożeń!}$$

Problem optymalnego nawiasowania

$$(A_1 \cdot (A_2) [(A_3) (\dots) (A_4) (\dots) (\dots A_n)]$$

$$\begin{pmatrix} 2n \\ n \end{pmatrix}$$

Problem optymalnego nawiasowania

Znaleźć optymalne nawiasowanie dla iloczynu

$$A_1 A_2 \dots A_n.$$

Własność optymalnej podstruktury

Twierdzenie

Optymalne rozwiązanie zagadnienia nawiasowania jest funkcją optymalnych rozwiązań podproblemów, to znaczy w optymalnym nawiasowaniu $A_1 \dots A_n$ każdy blok $A_i \dots A_j$ powinien być nawiasowany według optymalnego nawiasowania tego bloku.

$$A_1 (\dots [(A_i \dots A_j) \dots] \dots) A_n$$

$A_i \dots A_{j+1}$

Algorytm dynamiczny dla problemu nawiasowania

⇒ $k[i][j]$ – minimalny koszt mnożenia macierzy $A_i \dots A_j$, gdzie
 $A_i \in \mathbb{R}_{a_i \times a_{i+1}}$, $A_{i+1} \in \mathbb{R}_{a_{i+1} \times a_{i+2}}$, \dots , $A_j \in \mathbb{R}_{a_j \times a_{j+1}}$

Algorytm dynamiczny dla problemu nawiasowania

⇒ $k[i][j]$ – minimalny koszt mnożenia macierzy $A_i \dots A_j$, gdzie
 $A_i \in \mathbb{R}_{a_i \times a_{i+1}}, A_{i+1} \in \mathbb{R}_{a_{i+1} \times a_{i+2}}, \dots, A_j \in \mathbb{R}_{a_j \times a_{j+1}}$

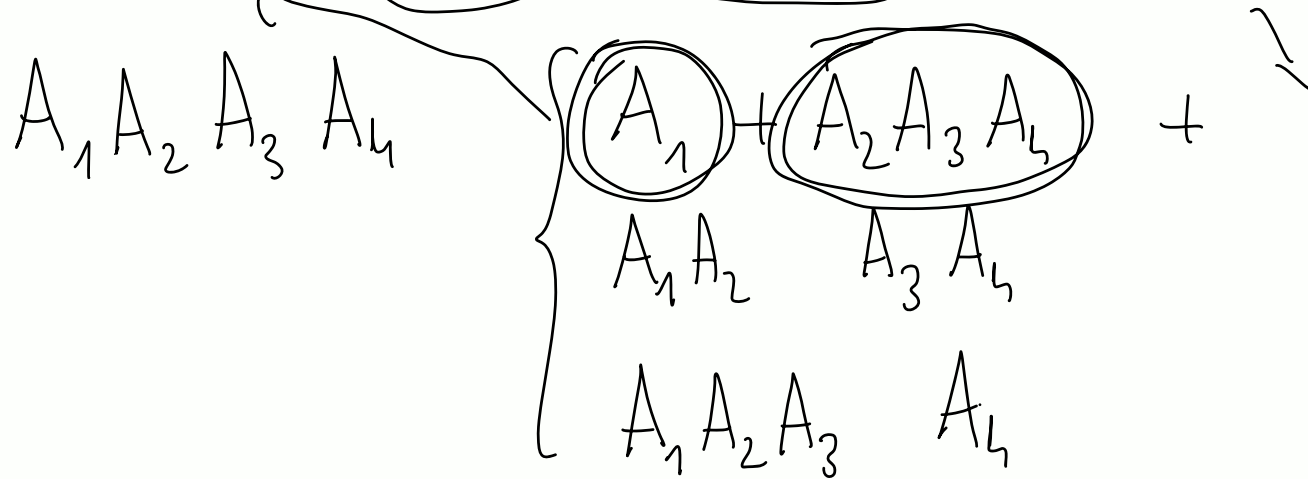
⇒ $k[i][i] := 0$

Algorytm dynamiczny dla problemu nawiasowania

⇒ $k[i][j]$ – minimalny koszt mnożenia macierzy $A_i \dots A_j$, gdzie
 $A_i \in \mathbb{R}_{a_i \times a_{i+1}}$, $A_{i+1} \in \mathbb{R}_{a_{i+1} \times a_{i+2}}$, \dots , $A_j \in \mathbb{R}_{a_j \times a_{j+1}}$

⇒ $k[i][i] := 0$

⇒ $k[i][j] := \min_{i \leq m < j} \{ k[i][m] + k[m+1][j] + a_i a_{m+1} a_{j+1} \}$

Algorytm dynamiczny dla problemu nawiasowania

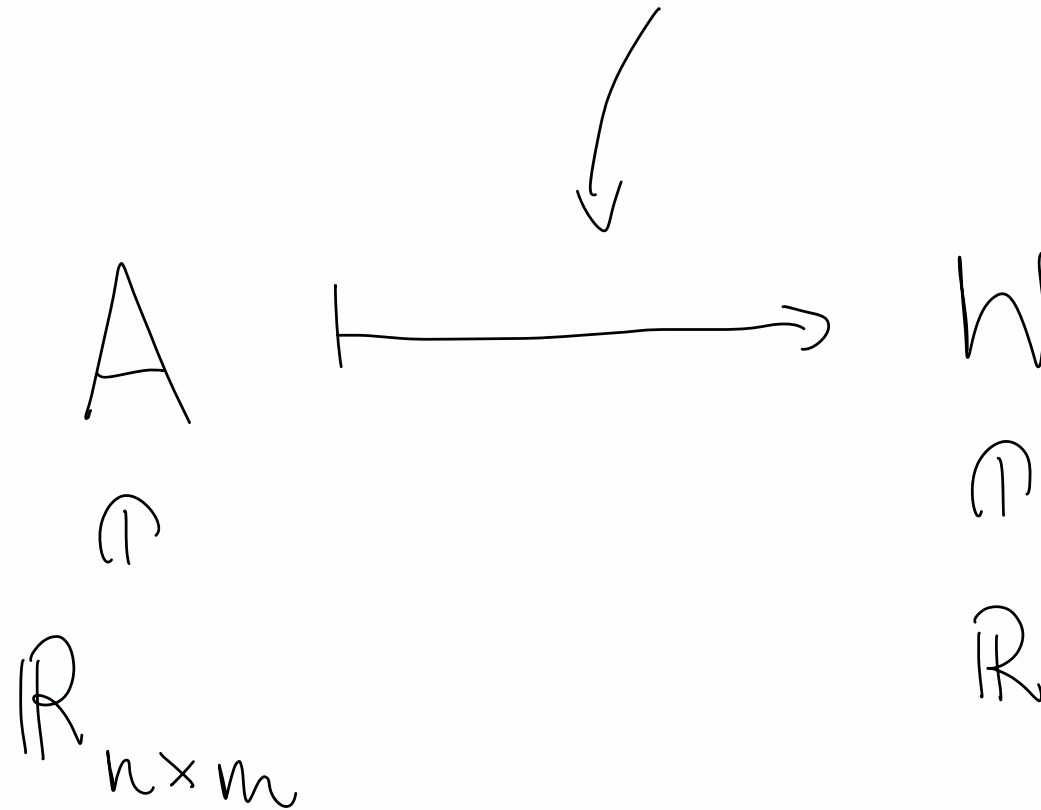
- ⇒ $k[i][j]$ – minimalny koszt mnożenia macierzy $A_i \dots A_j$, gdzie $A_i \in \mathbb{R}_{a_i \times a_{i+1}}$, $A_{i+1} \in \mathbb{R}_{a_{i+1} \times a_{i+2}}$, \dots , $A_j \in \mathbb{R}_{a_j \times a_{j+1}}$
- ⇒ $k[i][i] := 0$
- ⇒ $k[i][j] := \min_{i \leq m < j} \{k[i][m] + k[m+1][j] + a_i a_{m+1} a_{j+1}\}$
- ⇒ $k[1][n]$ – rozwiązanie problemu

Algorytmy dynamiczne

Podobne podejście można stosować do

- ⇒ problemu plecakowego,
- ⇒ problemu komiwojażera,
- ⇒ obliczania odległości Levenshteina,
- ⇒ ...

Wyznaczniki

Wyznaczniki

Niech A będzie macierzą kwadratową stopnia n . **Wyznacznikiem** macierzy A nazywamy liczbę $\det A$ (lub $|A|$) zdefiniowaną rekurencyjnie

$\rightsquigarrow \det A = a_{11}$ dla $n = 1$ i $A = [a_{11}]$

Wyznaczniki

Niech A będzie macierzą kwadratową stopnia n . **Wyznacznikiem** macierzy A nazywamy liczbę $\det A$ (lub $|A|$) zdefiniowaną rekurencyjnie

$\rightsquigarrow \det A = a_{11}$ dla $n = 1$ i $A = [a_{11}]$

$\rightsquigarrow \det A =$
 $(-1)^{1+n} a_{1n} \det A_{1n} + (-1)^{2+n} a_{2n} \det A_{2n} + \dots + (-1)^{n+n} a_{nn} \det A_{nn}$
dla $n > 1$, gdzie A_{in} jest macierzą powstałą z macierzy A przez skreślenie i -tego wiersza i n -tej kolumny

$$\det \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix} = (-1)^{1+2} \cdot a_{12} \cdot \det[a_{21}] + (-1)^{2+2} \cdot a_{22} \cdot \det[a_{11}] =$$
$$= -a_{12}a_{21} + a_{22}a_{11} = a_{11}a_{22} - a_{12}a_{21}$$

Wyznaczniki

Niech A będzie macierzą kwadratową stopnia n . **Wyznacznikiem** macierzy A nazywamy liczbę $\det A$ (lub $|A|$) zdefiniowaną rekurencyjnie

$$\rightsquigarrow \det A = a_{11} \text{ dla } n = 1 \text{ i } A = [a_{11}]$$

$$\rightsquigarrow \det A = (-1)^{1+n} a_{1n} \det A_{1n} + (-1)^{2+n} a_{2n} \det A_{2n} + \cdots + (-1)^{n+n} a_{nn} \det A_{nn}$$

dla $n > 1$, gdzie A_{in} jest macierzą powstałą z macierzy A przez skreślenie i -tego wiersza i n -tej kolumny

Dla $n = 2$ mamy

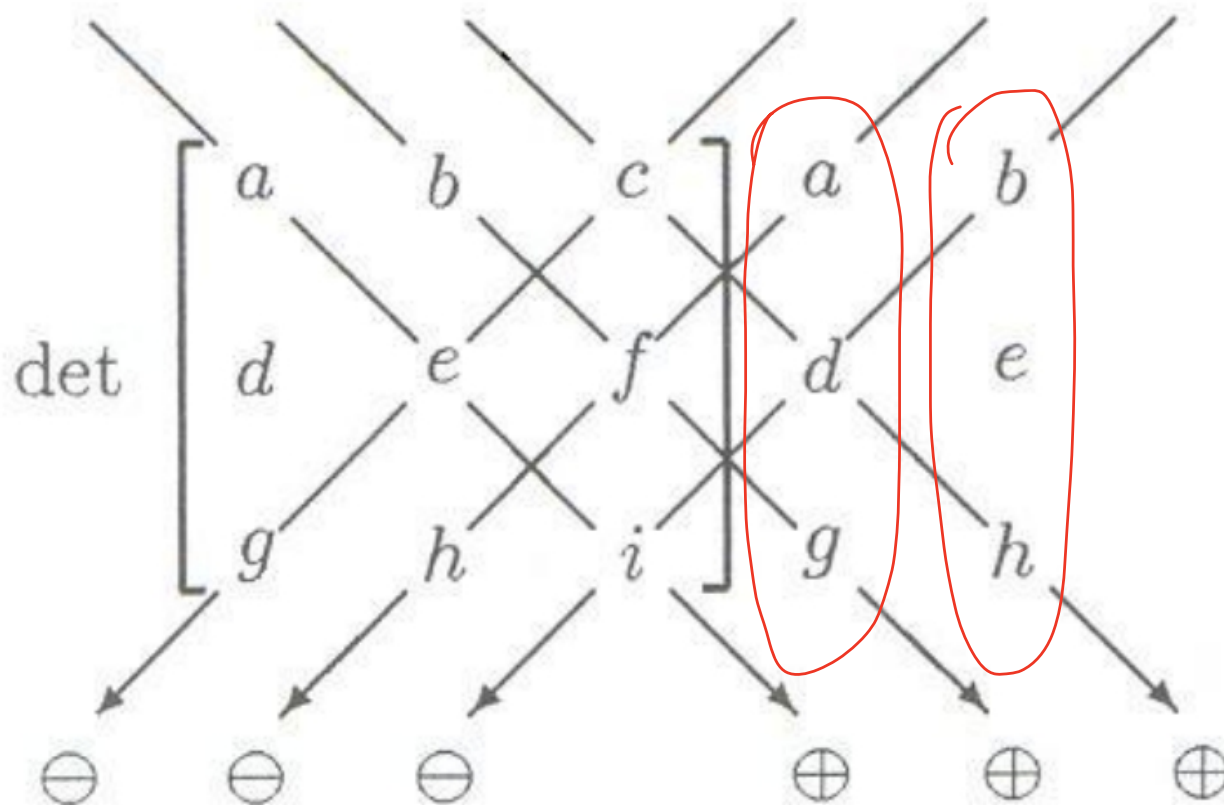
$$\det \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix} = a_{11} a_{22} - a_{12} a_{21}$$

Dla $n = 3$ mamy

$$\det \begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{bmatrix} = (aei + bfg + cdh) - (ceg + afh + bdi).$$

Dla $n = 3$ mamy

$$\det \begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{bmatrix} = (aei + bfg + cdh) - (ceg + afh + bdi).$$

Własności wyznaczników

⇒ $\det A = \det A^T$, gdzie A^T jest **transpozycją** macierzy A , to znaczy macierzą, w której wiersze macierzy A są kolumnami macierzy A^T ($A^T = [a_{ji}]$)

Własności wyznaczników

⇒ $\det A = \det A^T$, gdzie A^T jest **transpozycją** macierzy A , to znaczy macierzą, w której wiersze macierzy A są kolumnami macierzy A^T ($A^T = [a_{ji}]$)

$$\Rightarrow \det \begin{bmatrix} a_{11} & \dots & a_{1i} + a'_{1i} & \dots & a_{1n} \\ \vdots & & \vdots & & \vdots \\ a_{n1} & \dots & a_{ni} + a'_{ni} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix} =$$
$$\det \begin{bmatrix} a_{11} & \dots & a_{1i} & \dots & a_{1n} \\ \vdots & & \vdots & & \vdots \\ a_{n1} & \dots & a_{ni} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix} + \det \begin{bmatrix} a_{11} & \dots & a'_{1i} & \dots & a_{1n} \\ \vdots & & \vdots & & \vdots \\ a_{n1} & \dots & a'_{ni} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$$

Własności wyznaczników

↪ Jeśli macierz B powstała z macierzy A przez pomnożenie jednej kolumny przez liczbę $c \in \mathbb{R}$, to $\det B = \cancel{c} \det A$.

$$A \in \mathbb{R}^{n \times n}$$

$$\det(cA) = c^n \det(A)$$

Własności wyznaczników

- ↪ Jeśli macierz B powstała z macierzy A przez pomnożenie jednej kolumny przez liczbę $c \in \mathbb{R}$, to $\det B = c \det A$.
- ↪ Jeśli macierz A zawiera dwie proporcjonalne (w szczególności identyczne) kolumny, to $\det A = 0$.

Własności wyznaczników

- Jeśli macierz B powstała z macierzy A przez pomnożenie jednej kolumny przez liczbę $c \in \mathbb{R}$, to $\det B = c \det A$.
- Jeśli macierz A zawiera dwie proporcjonalne (w szczególności identyczne) kolumny, to $\det A = 0$.
- Jeśli macierz B powstała z macierzy A przez dodanie do jednej kolumny innej pomnożonej przez liczbę c , to $\det B = \det A$.

Własności wyznaczników

- ↪ Jeśli macierz B powstała z macierzy A przez pomnożenie jednej kolumny przez liczbę $c \in \mathbb{R}$, to $\det B = c \det A$.
- ↪ Jeśli macierz A zawiera dwie proporcjonalne (w szczególności identyczne) kolumny, to $\det A = 0$.
- ↪ Jeśli macierz B powstała z macierzy A przez dodanie do jednej kolumny innej pomnożonej przez liczbę c , to $\det B = \det A$.
- ↪ Jeśli macierz B powstała z macierzy A przez zamianę miejscami dwóch kolumn, to $\det B = -\det A$.

Własności wyznaczników

- ↪ Jeśli macierz B powstała z macierzy A przez pomnożenie jednej kolumny przez liczbę $c \in \mathbb{R}$, to $\det B = c \det A$.
- ↪ Jeśli macierz A zawiera dwie proporcjonalne (w szczególności identyczne) kolumny, to $\det A = 0$.
- ↪ Jeśli macierz B powstała z macierzy A przez dodanie do jednej kolumny innej pomnożonej przez liczbę c , to $\det B = \det A$.
- ↪ Jeśli macierz B powstała z macierzy A przez zamianę miejscami dwóch kolumn, to $\det B = -\det A$.

Wszystkie wymienione własności zachodzą również dla wierszy.

Wzór Laplace'a

Niech $A \in \mathbb{R}_{n \times n}$ dla $n > 1$. Dla dowolnego i mamy

$$\det A = (-1)^{1+i} a_{1i} \det A_{1i} + (-1)^{2+i} a_{2i} \det A_{2i} + \cdots + (-1)^{n+i} a_{ni} \det A_{ni}$$

oraz

$$\det A = (-1)^{i+1} a_{i1} \det A_{i1} + (-1)^{i+2} a_{i2} \det A_{i2} + \cdots + (-1)^{i+n} a_{in} \det A_{in}.$$

$$\det \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 3 & 0 & 1 \\ 2 & 1 & 1 \end{bmatrix} = (-1)^{2+1} \cdot 3 \cdot \begin{vmatrix} -1 & 2 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} +$$

$$+ (-1)^{2+2} \cdot 0 \cdot \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} +$$

$$+ (-1)^{2+3} \cdot 1 \cdot \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} =$$

$$= -3 \cdot (-1 + 2) + 0 - (1 - (-2)) =$$

$$= -6$$

Wzór Cauchy'ego

Dla $A, B \in \mathbb{R}_{n \times n}$ mamy

$$\det(AB) = \det A \cdot \det B.$$

Ćwiczenie

Sprawdzić, że

$$\det \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ 0 & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & a_{nn} \end{bmatrix} = a_{11} a_{22} \dots a_{nn}.$$

$$= (-1)^{1+1} \cdot a_{11} \cdot \det \begin{bmatrix} a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2n} \\ 0 & a_{33} & & \vdots \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & \dots & 0 & a_{nn} \end{bmatrix} + 0 =$$

$$= a_{11} (-1)^{1+1} \cdot a_{22} \cdot \det \begin{bmatrix} a_{33} & \dots & a_{3n} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & \dots & a_{nn} \end{bmatrix} = \dots = a_{11} a_{22} \dots a_{nn}$$

$$\begin{array}{ccc|c|ccc}
 \downarrow & & & & & & \\
 \textcircled{1} & -2 & 1 & & 1 & -2 & 1 \\
 \textcircled{2} & 1 & 3 & \begin{array}{c} w_2 - 2w_1 \\ \hline \hline \end{array} & 0 & \textcircled{5} & 1 \\
 \textcircled{1} & 0 & 1 & \begin{array}{c} w_3 - w_1 \\ \hline \hline \end{array} & 0 & 2 & 0
 \end{array}
 \begin{array}{c}
 w_3 - \frac{2}{5}w_2 \\
 \hline \hline
 \end{array}$$

$$= \begin{vmatrix} 1 & -2 & 1 \\ 0 & 5 & 1 \\ 0 & 0 & -\frac{2}{5} \end{vmatrix} = 1 \cdot 5 \cdot \left(-\frac{2}{5}\right) = \textcircled{-2}$$

Macierz odwrotna

Macierz $A \in \mathbb{R}_{n \times n}$ nazywamy **odwracalną**, jeżeli istnieje taka macierz $B \in \mathbb{R}_{n \times n}$, że ~~że~~

$$AB = BA = I_n.$$

Macierz odwrotna

Macierz $A \in \mathbb{R}_{n \times n}$ nazywamy **odwracalną**, jeżeli istnieje taka macierz $B \in \mathbb{R}_{n \times n}$, że

$$AB = BA = I_n.$$

Macierz B nazywamy macierzą **odwrotną** do A i oznaczamy A^{-1} .

Macierz odwrotna

Twierdzenie

Macierz $A \in \mathbb{R}_{n \times n}$ ma macierz odwrotną wtedy i tylko wtedy, gdy

$$\det A \neq 0.$$

Macierz odwrotna

Twierdzenie

Macierz $A \in \mathbb{R}_{n \times n}$ ma macierz odwrotną wtedy i tylko wtedy, gdy

$$\det A \neq 0.$$

Macierz $A^{-1} = [b_{ij}]$ dana jest wtedy wzorem

$$b_{ij} = (-1)^{i+j} \frac{\det A_{ji}}{\det A},$$

gdzie A_{ji} jest macierzą powstałą z macierzy A przez skreślenie j -tego wiersza oraz i -tej kolumny.

Własności

$$\rightsquigarrow (AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1}$$

$$\rightsquigarrow (A^T)^{-1} = (A^{-1})^T$$

Algorytm Gaussa

$$[A|I_n] \xrightarrow{\text{operacje elementarne}} [I_n|A^{-1}]$$

$$\left[\begin{array}{c|c} A & I_n \end{array} \right] \rightarrow \left[\begin{array}{c|c} I_n & A^{-1} \end{array} \right]$$

Algorytm Gaussa

$$[A|I_n] \xrightarrow{\text{operacje elementarne}} [I_n|A^{-1}]$$

Operacje elementarne

- ↪ mnożenie wiersza przez liczbę różną od zera,
- ↪ zamiana wierszy miejscami,
- ↪ dodanie do wiersza innego wiersza pomnożonego przez liczbę.

Ćwiczenie

Wyznaczyć dwiema metodami macierze odwrotne do macierzy

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & -1 & -2 \\ 2 & -2 & 1 \end{bmatrix}, \quad \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & 3 & 1 & 2 \\ 1 & 1 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & -2 & -6. \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & | & 1 & 0 & 0 \\ 2 & -1 & -2 & | & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -2 & 1 & | & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{u_2 - 2u_1 \\ u_3 - 2u_1}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & | & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -5 & -6 & | & -2 & 1 & 0 \\ 0 & -6 & -3 & | & -2 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{u_3 - \frac{6}{5}u_2}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & | & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -5 & -6 & | & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{21}{5} & | & \frac{2}{5} & -\frac{6}{5} & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{u_3 \cdot \frac{5}{21}} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & | & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -5 & -6 & | & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & | & \frac{2}{21} & -\frac{6}{21} & \frac{5}{21} \end{bmatrix} \xrightarrow{\substack{u_2 + 6u_3 \\ u_1 - 2u_3}}$$

$$\rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 & | & \frac{33}{21} & -\frac{36}{21} & \frac{30}{21} \\ 0 & -5 & 0 & | & -\frac{30}{21} & -\frac{15}{21} & \frac{30}{21} \\ 0 & 0 & 1 & | & \frac{2}{21} & -\frac{6}{21} & \frac{5}{21} \end{bmatrix} \xrightarrow{u_2: (-5)} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 & | & \frac{33}{21} & -\frac{36}{21} & \frac{30}{21} \\ 0 & 1 & 0 & | & \frac{6}{21} & \frac{3}{21} & -\frac{6}{21} \\ 0 & 0 & 1 & | & \frac{2}{21} & -\frac{6}{21} & \frac{5}{21} \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{u_1 - 2u_2} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & | & \frac{21}{21} & -\frac{42}{21} & \frac{42}{21} \\ 0 & 1 & 0 & | & \frac{6}{21} & \frac{3}{21} & -\frac{6}{21} \\ 0 & 0 & 1 & | & \frac{2}{21} & -\frac{6}{21} & \frac{5}{21} \end{bmatrix}$$

$$A^{-1} = \frac{1}{21} \begin{bmatrix} 21 & -42 & 42 \\ 6 & 3 & -6 \\ 2 & -6 & 5 \end{bmatrix}$$